

dnji Evropi. Angleški in francoski zunanji minister sta se že sporazumela o stališču svojih držav napram nemško-avstrijski carinski pogodbi. Anglija in Francija bosta zahtevali, da je treba uprašanje carinske združitve predložiti Društvu narodov. Stališču omenjenih velesil se bodo gotovo pridružile Nemčija ter Avstrija v očigled temu nasprotstvu prostovoljno opustili načrt tudi ostale evropske države, če bi pa carinske združitve, se bo smatrala celo Evropo vznemirjajoča zadeva kot rešena.

Velik uspeh nemškega kanclerja Brüninga. Dne 25. marca je sprejel nemški državni zbor proračun za 1931, ki se giblje krog 10 milijard mark, z 277 glasovi proti 62. Komunistično nezaupnico vladi je zbornica odklonila. V petek je bil državni zbor odgoden do sredine oktobra. V dobi odgoditve bo imela vlada dovolj časa za finančne preosnove. S sprejetjem proračuna pred 1. aprilom je dosegel kancler Brüning velik uspeh.

Rumunija bo železnice militarizirala. Rumunska vlada namerava militarizirati večji del državnih železnic, zlasti one v Besarabiji in ob severni meji. Na službovanje pri železnici je že pridelenih mnogo častnikov ter podčastnikov in več železniških bataljonov.

Organizacijski odbor za osnovanje evropskih združenih držav je zboroval v Parizu. Zastopanih je bilo 12 držav pod predsedstvom francoskega zunanjega ministra Brianda.

Po vsej Šleziji je slavila Nemčija z velikimi slavnostmi in manifestacijami 10letnico plebiscita. Vsi govorniki z nemškim kanclerjem Brüningom vred so pozivali na boj proti krivičnim mejam, kakor proti Poljakom, ki mučijo nemško kri. Nad 50.000 šlezijških manifestantov je priseglo, da narod v Šleziji ne bo miroval, dokler ne pride do spremembe mej med Nemčijo ter Poljsko.

V Indiji so usmrtili tri nacionaliste, ki so pred dvema letoma na grozovit način umorili angleškega policijskega častnika in domačega stražnika. Radi usmrtitve so se vršile od strani nacionalistov in komunistov velike demonstracije proti Gandhyu, ki se je peljal na zasedanje indijskega zbora v Karachi. Demonstranti so klicali Gandhiju: »Izdajalec! Morilec!«

*

Novi državni proračun.

V ponedeljek, 30. marca, je finančni minister dr. Švrljuga predložil v podpis Nj. Vel. kralju državni proračun za leto 1931/32. Dohodki in ravno tako izdatki so proračunjeni na 13 milijard 210 milijonov Din, za 137 milijonov Din manj nego v preteklem letu. To znižanje deloma odpade na splošno državno upravo, čije izdatki so znižani za 12 milijonov Din, dočim je proračun državnih podjetij znižan za 125 $\frac{1}{2}$ milijona Din. Znižane so podpore banovinam, in sicer za 40 milijonov Din. Proračun

kmetijskega ministrstva znaša 83 milijonov Din, v primeri z lanskim proračunom za 19 milijonov manj. To znižanje ima vzrok v tem, ker je večji del strokovnih izdatkov prenešen na banovine, ki imajo v svojih proračunih za kmetijstvo predvidenih 65 milijonov Din, v državnem proračunu pa 50 milijonov Din. Dohodki so v glavnem tako določeni: neposredni davki 2 milijardi 160 milijonov Din, od teh zemljarina 610, zgradarina 258, pridobnina 220, uslužbenki davek 260 milijonov, davek na poslovni promet 430 milijonov, za 170 milijonov več nego lani. Posredni davki 3 milijarde 586 milijonov Din, od teh: trošarina 800 milijonov, takse 1 milijarda 245 milijonov, carine 1 milijarda 499 Din.

*

Širjenje organizacije brezbožnikov. Organizacija brezbožnikov je bila osnovana v Rusiji leta 1925. Poleg Rusije so si izbrali brezbožniki za svoje torišče Nemčijo, Avstrijo in vse nemške narodne manjšine, ki bivajo v sosednjih državah. Najbolj nadarjene brezbožnike pošiljajo Nemci na šolanje v Moskvo. 130.000 članov nemške brezbožne organizacije je priseglo, da bo nabralo za širjenje brezboštva v najkrajšem času 1 milijon mark (14 milijonov dinarjev). Člani lahko postanejo tudi otroci od 3. šolskega leta dalje, s 14. letom pa so že polnovredni člani. Statistika trdi, da je dosedaj 4 milijone članov, ki se hočejo razmnožiti tekom treh let na 17 milijonov. Za širjenje ima organizacija na razpolago filme, gledišče, leteče igralske skupine, letake in knjige. Od časa do časa prirejajo cele razstave za uničenje verskega čustva. Organizacija brezbožnikov se zelo širi med brezposelnimi.

*

Marčev sneg.

Od vseh strani so poročali časopisi, koliko snega je padlo v mesecu marcu. Več poročevalcev je še dostavilo: Ze desetletja se ni zgodilo kaj takega in celo stari ljudje ne pomnijo ob tem času tolike množine snega. Človeški spomin je pač luknjast in vsled tega hitro pozabimo, kar doživimo. Saj še tega ne pomnimo, kaj smo predvčerajšnjim južinali ali večerjali! Pozabljivosti se obrani samo to, kar je zapisano. Tako je n. pr. zapisal v župnijsko kroniko nekdanji puščavski župnik g. Lovrenc Potočnik, da je leta 1870 padlo ob postni Gospojnici eden meter na debelo snega in so morali iz Št. Lovrenca mimo Pušcave do železniške postaje (eno uro daleč) vleči snežni blug. Tudi naslednje leto ni bilo nič

boljše; ob sv. Jožefu je nasipalo toliko snega, da je na praznik sv. Jožefa, ko je v Puščavi prvi romarski shod, prišlo komaj 18 oseb k jutranji sv. maši. Enako kakor v spomladi snega, je bilo omenjeni dve leti v jeseni dežja; koruza ni mogla dozoreti in ajda v kopah se ne posušiti. Vina je bilo malo in še tisto tako kislo, da je bilo bolj primerno namesto kisa za solato ter murke, kakor pa za pijačo. Visoko ceno pa je imel les; za 100 šolskih desk so plačevali trgovci pri žagah 36 do 38 gld. — Leta 1873 je bilo kopno do sredine svečana. N. Novega leta dan je kazal toplomer 8 stopinj toplote in ob Sv. Treh kraljih so na vrh planine pri Lamprehtu še govejo živino pasli. — Dne 6. in 7. aprila je snežilo; dne 31. maja je slana posmodila grah, krompir in koruzo; naslednji dan, na binokšno nedeljo, pa je pohorske hribe pobelil sneg. Tako se suče in obrača svet in ljudje ž njim vred!

*

Vsem cenj. naročnikom,

katerim je naročnina že potekla, ali ki še niso vsaj deloma poravnali naročnino za leto 1931, ustavimo z današnjo številko »Slovenski Gospodar. Kdor bo pravočasno plačal naročnino naprej, bo dobival list brez prekinjenja dalje, drugi izostalih številke pozneje ne bodo več dobili.

Blagoslovljene in srečne velikonočne praznike želita cenjenim naročnikom, čitateljem, prijateljem, fantom vojakom, orožnikom in finančnim stražnikom izven Slovenije — uredništvo in uprava »Slov. Gospodarja«!

Kmetska zveza v Mariboru želi vsem svojim članom in odbornikom veselo Velikonoč!

25letnico škofovanja je slavil goriški nadškof Francišek Sedej.

Nadškofu dr. Jegliču — zabranjen vstop na italijansko ozemlje. Nadškof dr. Jeglič se je hotel udeležiti proslave 25letnice škofovanja goriškega nadškofa dr. Sedeja, ker spada ljubljanska škofija v goriško provinco. Ko je pripeljal vlak z nadškofom na italijansko ozemlje postaje Podbrdo, je — moral 82letni vladika s spremstvom na zahtevo italijanskih obmejnih oblasti izstopiti in se vrniti s prihodnjim brzovlakom nazaj na Jesenice. Drugim potnikom, ki so se zgražali nad postopanjem Italijanov z 82letnim g. nadškofom, je dr. Jeglič sam s povdar kom pojasnil vzrok, zakaj se mora vrniti, z besedami: »Zato (se moramo vrniti), ker smo Slovenci!«

Nadškof dr. Jeglič je vrnil visoko italijansko odlikovanje.

Kanonik Martin Dogša umrl. Na Grabah pri Središču ob Dravi je umrl kanonik Martin Dogša, ki je bil duho-

vník zagrebške škofije, a rojen 26. X. 1861 na Grabah. Posvečen je bil 1. 1885. Naj počiva v miru v domači zemlji!

Umrl je v Mariboru dne 28. marca po daljši in mučni boleznii obče znani in priljubljeni pek na Koroški cesti g. Karol Robaus v starosti 46 let. Rajni je bil pred vojno na Dobrni ter tudi v Ameriki. Svetila mu večna luč!

Po treh mesecih ga je Drava naplavila. Dne 11. decembra 1930 je padlo 12 delavcev pri snaženju jeza na Fali s potapljaškega zvona v Dravo. Vsi so se rešili, izvzemši 28letnega Franca Šuligoj, ki je utonil. Te dni je naplavila Drava pri falski elektrarni njegovo truplo.

V Dravo je skočil z mosta na Breznu dne 22. marca 25letni delavec Ludvik Smoler iz Janževega vrha. Vzrok samomora je neznan.

Na strehi vagona. Na železniški postaji v Hočah pri Mariboru so odkrili dne 21. marca na strehi nekega vagona močno prezebljenega moškega. Pozneje se je donalo, da je bil kot dimnikar črni potnik vojaški begunec iz Rumunije. Zaenkrat ga je pridržala mariborska policija v zaporu.

Neznanega vtopljenca so potegnili iz Mure pri tovarni lepenke na Sladkem vrhu. Utopljenec je bil delavec in star od 38 do 40 let. Ne da bi bili ugotovili, kedo da je, so ga pokopali pri Mariji Snežni.

Požar. V Graški gori v občini Šmiklavž pri Slovenjgradcu je uničil požar hišo in gospodarsko poslopje posestnika Stefana Kočnika, po domače Cvikla. Ogenj se je razširil iz lesenega dimnika in uničil s hišo in gospodarskim poslopjem ves živež, krmo za živino in vse orodje. Rešili so le nekaj obleke in živino. Gašenje je bilo onemogočeno, ker ni bilo blizu vode. Škoda cenijo nad 70.000 Din, ki je pa krita le delno z zavarovalnino.

Požar povzročil nad 100.000 D škode. Dne 26. marca je pogorelo 50 m dolgo in 12 m široko gospodarsko poslopje Ivana Pečolarja v Gradišču pri Slov. Gradcu. S težavo so rešili živino in konje. Požar je povzročil kratki stik domače električne napeljave. Celotna škoda znaša 120.000 Din.

Ker je miril, ga je doletela — smrt. V Pečkah v župniji Makole pri Poljčanah se je vrnil zvečer posestnik Jakob Mlakar pijan domov. Radi gospodarjeve pijanosti je pričel pri Mlakarjevih obupen krik, katerega je čul tudi sosed Drogz, ki se je napolil takoj na od pomoč. Pričel je razljutenega Mlakarja miriti, a je dosegel baš nasprotno. Iz mirjenja se je razvil med sosedoma najprej pretep s pestmi in nato pa še z noži. Oba sta se obdelovala tako dolgo, dokler nista izdahnila radi izkrvavljenja.

Cerkvenega tatu so ujeli v šmarinu pri Slovenjgradcu na praznik Marijinega Oznanenja. Odnesele je iz dabilarnika 61 Din kovanega denarja. Po aretaciji je izbegaval z izdajo pravega imena in ga bo spravila na dan še le preiskava.

50letnico rojstva je obhajal 3. marca banski svetnik in župan celjske okolice g. Alojzij Mihelčič. Rodil se je dne 3. marca 1880 v Harijah. Svojo mla-

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE:

**700.000 ZAVITKOV
ELIDA SHAMPOO
PRODANIH V ZADNJEM LETU!**

**Te številke
potrjujejo ne-
prekosljive
odlike Elida
Shampoo-na.**

*Za negovanje
las*

ELIDA SHAMPOO

dostno dobo je posvetil študiju glasbe v Ljubljani. Kot izurjen organist in pomožni učitelj se je udeleževal najprej v Štangi, pozneje pa v Metliki. V Celju je bil nato dolga leta vodja pevskega zbora Katoliškega prosvetnega društva, ki je pod njegovim spretnim vodstvom žel sijajne uspehe. Slovensko glasbeno literaturo je obogatil z nad 200 skladbami. G. Mihelčič se je s svojo veliko energijo uveljavil kot zaslužjen javen delavec tudi na drugih častnih mestih. V Metliki je bil župan in deželni poslanec. Sedaj pa je g. Mihelčič župan občine Celje okolica, podnačelnik okrajnega cestnega odbora, predsednik okrajneoa kmetijskega odbora, član banskega sveta, član banovinskega šolskega sveta, član banovinskega kmetijskega odbora itd. Jubilantu »Slovenski Gospodar« prav iskreno čestita, želeč mu, da doživi še dosti razveseljivih jubilejev!

Redka smrt splavarja. Prve dni v marcu je spravljal splave po Gračnici pri Rimskih toplicah vodja splavarjev in posestnik Stopar. Ker je bilo že precej proti večeru, je splav, na katerem je bil Stopar, zadel ob skalo, se razbil in omenjeni je padel v vodo. Tovariši so ga videli še parkrat, kako se je pri-

kazal iznad valov, a nato je izginil. Nadaljevali so pot po vodi do Mitrovice brez gospodarja. Ko so po 14 dneh vožnje preiskali na suhem s splavi pri Mitrovici, so našli zapletenega v žici pod zadnjim splavom utopljenega Stoparja.

Avtomobil zgorel. Dne 21. marca po poldne se je unel na cesti iz Dobrne proti Velenju na Zlateškem klancu — bencin v avtotaksiju Jožefa Osetiča iz Dobrne. Šofer je nezgodo opazil pravo časno, opozoril na nevarnost oba potnika in vsi so zapustili z vso naglico voz. Prazen avto je eksplodiral in zgorel. Šofer utrpel veliko škodo, ker je pred kratkem odpovedal zavarovalnino.

Konji so ga vlekli čez 100 m daleč. V soboto dne 21. marca je peljal posestnik Franc Korošec iz Motnika v Št. Peter v Savinjsko dolino voz tramov. Na povratku je padel med Ločico in Motnikom vsled utrujenosti z voza med prednja kolesa. Pri padcu se je obesil z nogo za vago in konja sta ga vlekla več sto metrov daleč po kameniti in blatni cesti. Nesrečnež je dobil težke poškodbe po celem telesu.

Viom v župnišče. Zadnji teden je bilo vltaljeno v župnišče v Leskovcu

pri Krškem. Vlomilec je odnesel po skrbnem brskanju komaj 500 Din gotovine.

70letnega prevžitarja našli v potoku z razbito glavo. Dne 21. marca se je vračal iz svoje gorice v Sremiču pri Rajhenburgu Franc Zakšek, 70letni prevžitar. V nedeljo dne 22. so potegnili njegovo truplo iz potoka z rano na glavi.

Gozdni požar je bil viđen 27. marca na hribu Vrtače pri Sevnici ob Savi. Ogenj ni povzročil mnogo škode.

Jezero smrti. V severnem delu angleške jugozapadne Afrike je več nego 150.000 kvadratnih kilometrov še skoraj neraziskanega ozemlja in v njegovem ozračju se razprostira eden najskrivnostnejših in najgrozotnejših delov naše zemlje. To je blatno jezero: Etoša Ran. 180 km dolga, 80 km široka močvara, ki bo menda edino naravno živalsko grobišče, kar jih danes poznamo. Če se ponoči bližaj od severovzhoda temu kraju, se ti nudi strahoten pogled. Na tisoče zbledelih živalskih okostnjakov se blišči v mesečini, in zdi se ti, kakor da še v smrti niso našli miru. Nešteto jih je namreč še vedno v isti nasilno skrivljeni legi, ki jo je zavzela žival v zadnjem obupnem naporu, da bi se rešila iz smrtonosne blatne pasti. Vse vrste afriškega živalstva so tu zbrane v obliki okostnjakov, nepozaben vtis pa napravi nate okostnjak ogromnega slona, ki se je bil že skoro izmotal iz varljivih blatnih tal, a je obstal končno onemogel tik pred pomolom trdne zemlje, ki moli v jezero. To slon je imel največje in najkrasnejše okle, ki si jih moraš misliti, a domačinov ne spraviš za nobeno nagrado na svetu, da bi šli ponje. In pri tem se ne boje blata, temveč hudiča in vseh zlobnih duhov, ki obljudujejo po njihovem mnenju ta prokleti kraj. — Sicer pa hrani Etoša Ran še mnogo drugih skrivnosti. Njegova zapadna stran je gorata in preko teh gor so sotovali Buri v 6. desetletju prejšnjega stoletja s svojimi velikimi, pokritimi vozovi. Na stotine teh vozov je zašlo na tem pohodu proti jugu s poti in izginilo v Ranu z vsem živim, kar je bilo na njih.

Tašča ima prvo besedo. Kakor je videti, so tožbe proti zlobnim in hudobnim taščam vsaj v Evropi nekoliko potihnile. Nekdaj ga ni bilo šaljivega lista, ki ne bi v vsaki številki povedal kakšne »mastne« na naslov tašč, danes so pa napadi na tašče precej ponehali. Mogoče pa je tudi to, da so se tašče poboljšale, ali pa je mladina tako pokvarjena, da se za tašče in njihovo govorjenje nič več ne zmeni. So pa še dežele, kjer je ostalo vse pri starem. Tako žive v Indiji še dandanes tašče, ki imajo prvo in zadnjo in glavno besedo v hiši, sinuhe pa ne smejo odpreti niti ust. Ko je nekoč stopil berač v neko indijsko hišo in prosil za milodar, mu je rekla sinaha: »Res nimam nič, da bi ti kaj dala.« Na te besede je berač odšel, a že pred hišo je srečal taščo. Povprašala ga je, zakaj je tako žalosten. Berač je povedal, da ni nič dobil. — »Tako?« je rekla tašča, »pojdi nazaj z menoj!« Ko sta prišla v stanovanje, je pa rekla tašča: »Tako torej, ta ti je re-

Najnovejše poljsko letalo je padlo iz zračnih višin na sredino ulice v Varšavi. Ubil se je vodja aeroplana in dva potnika, ki sta bila na ulici, sta bila smrtno nevarno poškodovana.

kla, da nima nič? Vidiš, ta nima tukaj nobene besede. Sedaj pa ti rečem jaz, da nimamo nič, kar bi dali, razumeš, in zato idi!»

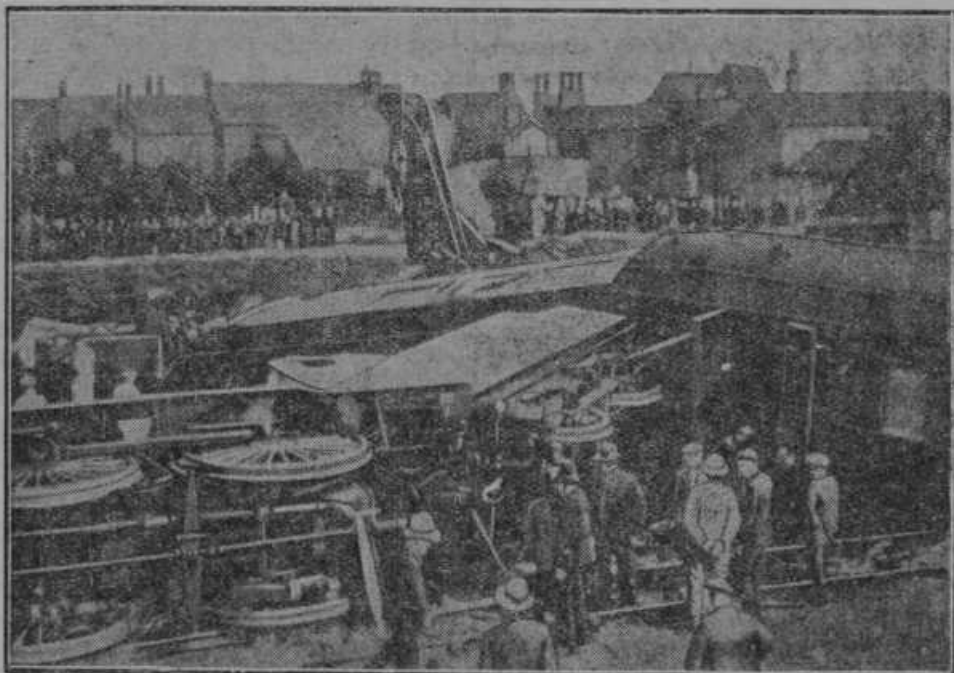
Srebro — zdravilo. Leta 1893 je opazoval Viljem pl. Nageli, da odmirajo alge (neka vrsta vodnih rastlin, ki raste na dnu potokov in rek) v vodi, kamor si položil bakren novc. Nadaljna preiskovanja so dognala, da tudi bakterije (mali organizmi, ki povzročajo večino holecni) ne uspevajo, če pridejo v dotiko z bakrom, cinkom in zlasti s srebrom. Ta učinek srebra so dokazali s poskusi na živalih. Ta pojav so sedaj izkoristili za zdravljenje ran. Rano pokrijejo s tanko srebrno ploščo in kakor trdijo, so uspehi jako dobri. Tudi tam, kjer se je že začel prisad, so dosegli dobre uspehe. S tem je dokazano, da mori srebro bakterije in da močno pospešuje celjenje ran. Dobro je tudi to, ker se srebrna plošča kože ne prime in se da torej ovoj lahko menjati.

Nebočnik v številkah. Pred kratkem so dogradili v Newyorku najvišji nebotičnik State Building, ki ima 85 nadstropij in se dviga v višino 380 m. Stavbeni stroški znašajo 5 milijonov dolarjev. Delalo je na stavbi 3000 delavcev iz 30 različnih strok. Za pozidavo so porabili 10 milijonov kamnov za zide, 600.000 m žice za električno napeljavo, 220.675 m cevi za vodovod, 2000 kubičnih čevljev kamnov, 50.000 ton jekla in 65 dvigal je bilo med gradnjo neprestano v obratu.

Kupujte vse oblačilno blago in vse Vaše potreščine le v trgovinah **F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer**, kjer dobite vse po novih in najnižjih cenah. Prepričajte se! 498

Skrbna žena pazi, da je njen mož vedno čil in zdrav. Zato mu redno postreže z **Radensko zdravilno vodo**.

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v **Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15.** 376

Najhitrejši angleški vlak je iztiril v diru 100 km na uro. Nesreča je zahtevala 6 mrtvih in 15 ranjenih.